

VEĽKÝ UTOROK

Menlivé časti na večerni, ak sa nekoná liturgia vopredposvätených

Na Pane, ja volám: 6 stichír

1. hlas: Do žiary tvojich svätých - ako vojdem ja nehodný? - Veď ak sa odvážim vkročiť do svadobnej dvorany, - usvedčí ma odev, pretože nie je svadobný, - zviažu a vyhodia ma anjeli. - Očisť, Pane, moju dušu od špiny, -- zachráň ma, veď ty miluješ človeka. *(dva razy)*

2. hlas: Z lenivosti som zadriemal, - nezískal som, Kriste Ženích, lampu horiacu cnosťami, - stal som sa podobným nemúdrym pannám, - lebo som sníval, keď bol čas konať. - Nezavri predo mnou, Vládca, tvoje srdce plné zľutovania, - ale zatras mnou a zobuď ma z pochmúrneho spánku, - s rozumnými pannami ma voved' do svojej svadobnej siene, - kde sa ozýva čistý hlas tých, čo slávia sviatok - a neprestajne ťa pozdravujú. - Pane, sláva tebe. *(dva razy)*

4. hlas: Duša, počula si o odsúdení muža, ktorý talent zakopal? - Neskrývaj Božie slovo, - zvestuj jeho zázračné diela, - aby sa dar rozmnožil, -- a ty vstúpiš do radosti svojho Pána. *(dva razy)*

Sláva, I teraz: 6. hlas: Keď prídeš v sláve s anjelskými vojmami - a zasadneš, Ježiš, na trón súdu, - neoddeľ ma osve, dobrý Pastier. - Rád máš cesty, čo vpravo smerujú, - tie, čo vedú vľavo sú ti odporne. - Hriechom zosuroveného mňa s capmi nezahub, - ale pripočítaj k ovciam po tvojej pravici, -- spas ma, veď ty miluješ ľudí.

Svetlo tiché (s kadidlom aj Evanjeliom)

1. prokimen 6. hlasu (tropárový nápev) Ž 131, 8 + 1

Vstaň, Pane, k miestu svojho odpočinku, - ty aj archa tvojej všemoci.

Verš: Pane, pamätaj na Dávida a na jeho veľkú ochotu.

Čítanie z knihy Exodus 2, 5-10

Faraónova dcéra prišla k Nílu vykúpať sa. Kým jej sprievodkyne chodili sem-tam po brehu Nílu, ona zbadala medzi trstinou košík. Poslala svoju slúžku, aby ho priniesla. Keď ho otvorila, uvidela dieťa; bol to plačúci chlapec. Prišlo jej ho ľúto a povedala: „To je z hebrejských detí!“ Vtedy sa jeho sestra opýtala faraónovej dcéry: „Nemám ísť a zavolať ti hebrejskú dojku, ktorá by ti chlapca vychovala?“ A faraónova dcéra jej odvetila: „Chod!“ Dievča išlo a zavolalo chlapcovu matku. Faraónova dcéra jej povedala: „Vezmi tohto chlapca a odchovaj mi ho! Odmením ťa.“ Žena chlapca vzala a chovala ho. Keď chlapec dorástol, zavedli ho k faraónovej dcére. Stal sa jej synom a ona mu dala meno Mojžiš, vraviac: „Veď som ho z vody vytiahla.“

2. prokimen 4. hlasu (tropárový nápev) Ž 132, 1 + 2

Aké je dobré a milé, - keď bratia žijú pospolu.

Verš: Sťa vzácny olej na hlavu, čo steká na bradu, - na Áronovu bradu.

Čítanie z knihy Jób 1, 12-22

V ktorýsi deň Jóbovi synovia a dcéry jedli a pili víno v dome svojho prvorodeného brata. Tu prišiel k Jóbovi posol a zvestoval: „Kým záprahmi orali a oslice sa pásli vedľa, vpadli Sabejci, ulúpili ich a paholkov pobili ostrím meča. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“ On ešte hovoril a už prichádzal iný a zvestoval: „Pánov oheň padol z neba, spálil ovce i valachov a pohltil ich. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“ Aj on ešte hovoril a už prichádzal iný a zvestoval: „Chaldejci sa prihrnuli v troch tlupách, prepadli ťavy, ulúpili ich a pastierov pobili ostrím meča. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“ Ani on ešte nedopovedal a už prichádzal iný a zvestoval: „Tvoji synovia a dcéry jedli a pili víno v dome svojho najstaršieho brata. A hľa, od púšte sa strhla veľká víchrica, oprela sa o štyri uhly domu, takže sa zrútil na deti a zahynuli. Ja jediný som unikol,

aby som ti to oznámil.“ Tu Jób vstal, roztrhol si odev, oholil si hlavu, padol na zem, klaňal sa a povedal: „Nahý som vyšiel z lona svojej matky a nahý sa ta vrátim. Pán dal, Pán vzal, nech je Pánovo meno zvelebené!“ V tomto všetkom Jób nezahrešil a nevyriekol proti Bohu nič neprístojné.

Potom evanjelium Mt 102. začalo (24,36 – 26,2)

Pán povedal svojim učeníkom: O dni a hodine príchodu Syna človeka nevie nik, ani nebeskí anjeli, ani Syn, iba sám Otec. Ako bolo za dní Noema, tak bude aj pri príchode Syna človeka. Ako v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noe vošiel do korába, a nič nezbadali, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka. Vtedy budú na poli dvaja: jeden bude vzatý, druhý sa ponechá. Dve budú mlieť na mlyne: jedna bude vzatá, druhá sa ponechá. Bdejte teda, lebo neviete, v ktorú hodinu príde váš Pán. Uvážte predsa: Keby hospodár vedel, v ktorú nočnú hodinu príde zlodej, veruže by bdel a nedovolil by mu vniknúť do svojho domu. Preto aj vy buďte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej neviete. Kto je teda verný a múdry sluha, ktorého pán ustanovil nad svojou čeladňou, aby jej načas dával pokrm? Blažený sluha, ktorého pán pri svojom príchode nájde tak robiť. Veru, hovorím vám: Ustanoví ho nad celým svojím majetkom. Ale keby si zlý sluha v srdci povedal: „Môj pán voľajako nejde“ a začal by biť svojich spolusluhov, jesť a piť s opilcami, pán toho sluhu príde v deň, keď to najmenej čaká, a v hodinu, o ktorej sa nenazdá, oddelí ho a dá mu podiel medzi pokrytcami; tam bude plača škripanie zubami. Vtedy sa nebeské kráľovstvo bude podobať desiatim pannám, ktoré si vzali lampy a vyšli naproti ženíchovi. Päť z nich bolo nerozumných a päť múdrych. Nerozumné si vzali lampy, ale olej si so sebou nevzali. Múdre si vzali s lampami aj olej do nádob. Keď ženích neprichádzal, všetkým sa začalo driemať a zaspali. O polnoci sa strhol krik: „Ženích prichádza, vyjdite mu v ústrety!“ Všetky panny sa prebudili a pripravovali si lampy. Tu nerozumné panny povedali múdrym: „Dajte nám zo svojho oleja, lebo naše lampy hasnú.“ Ale múdre odvetili: „Aby azda nebolo ani nám ani vám málo, choďte radšej k predavačom a kúpte si!“ No kým išli kupovať olej, prišiel ženích a tie, čo boli pripravené, vošli s ním na svadbu a dvere sa zatvorili. Napokon prišli aj ostatné panny a vraveli: „Pane, pane, otvor nám!“ Ale on im povedal: „Veru, hovorím vám: Nepoznám vás.“ Preto bdejte, lebo neviete ani dňa ani hodiny. Bude to tak, ako keď sa istý človek chystal na cestu. Zavolať si sluhov a zveril im svoj majetok: jednému dal päťtalentov, druhému dva a ďalšiemu jeden, každému podľa jeho schopností, a ihneď odcestoval. Ten, čo dostal päť talentov, šiel, obchodoval s nimi a získal ďalších päť. Podobne aj ten, čo dostal dva, získal ďalšie dva. Ale ten, čo dostal jeden, šiel, vykopal jamu a peniaze svojho pána ukryl. Po dlhom čase sa pán tých sluhov vrátil a začal s nimi účtovať. Predstúpil ten, čo dostal päť talentov, priniesol ďalších päťtalentov a vravel: „Pane, päť talentov si mi odovzdal a hľa, ďalších päť som získal.“ Jeho pán mu povedal: „Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána.“ Predstúpil ten, čo dostal dva talenty, a vravel: „Pane, dva talenty si mi odovzdal a hľa, získal som ďalšie dva.“ Jeho pán mu povedal: „Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána.“ Predstúpil aj ten, čo dostal jeden talent, a hovoril: „Pane, vedel som, že si tvrdý človek: žneš, kde si nesial, a zbieraš, kde si nerozsýpal. Báľ som sa, preto som išiel a ukryl tvoj talent v zemi. Hľa, tu máš, čo je tvoje.“ Jeho pán mu povedal: „Zlý a lenivý sluha! Vedel si, že žnem, kde som nesial, a zbieram, kde som nerozsýpal? Mal si teda moje peniaze dať peňazomencom a ja by som si bol po návrate vybral, čo je moje, aj s úrokmi. Vezmite mu talent a dajte ho tomu, čo má desať talentov. Lebo každému, kto má, ešte sa pridá a bude mať hojne. Ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má. A neúčinného sluhu vyhoďte von do tmy; tam bude plač a škripanie zubami.“ Až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci svätí anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy a on oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví sprava a capov zľava. Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: „Poďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“ Vtedy mu spravodliví povedia: „Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť?“

Kedy sme ťa videli ako pocestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?” Kráľ im odpovie: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.” Potom povie aj tým, čo budú zľava: „Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovej a jeho anjelom! Lebo som bol hladný, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; bol som pocestný, a nepritúlili ste ma; bol som nahý, a nepriodeli ste ma; bol som chorý a vo väzení, a nenavštívili ste ma.” Vtedy mu aj oni povedia: „Pane, a kedy sme ťa videli hladného alebo smädného, alebo ako pocestného, alebo nahého, alebo chorého, alebo vo väzení a neposlúžili sme ti?” Vtedy im on odpovie: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili.” A pôjdu títo do večného trápenia, kým spravodliví do večného života.” Keď Ježiš skončil všetky tieto reči, povedal svojim učeníkom: „Viete, že o dva dni bude Pascha a Syn človeka bude vydaný, aby ho ukrižovali.”

Stichiry na síchovni

6. hlas: Podŕte, veriaci, pusťme sa do diela z lásky k Vládcovi! - Veď on služobníkom rozdáva bohatstvo. - Úmerne každý znásobme talent milosti. - Jeden nech prináša múdrosť skrze dobré skutky, - druhý nech vzorne slúži verejnosti, - kto sa verne drží náuky, nech ju priblíži nevedomým, - iný zasa nech rozdáva bohatstvo bedárom. - Takto zveľaďme hodnotu úveru - a ako verní správcovia milosti - staňme sa hodnými Pánovej radosti. - Kriste Bože, urob nás jej hodnými, -- veď ty miluješ ľudí. *(dva razy)*

Ženich nad všetkých ľudí krajší v svojej добрote, - pozval si nás k duchovnému stolu do svojej svadobnej dvorany, - zveľč zo mňa môj šat hriechmi zašpinený, - lebo mám spoluúčasť na tvojich útrapách, - a ozdobiac ma slávnym odevom tvojej nádhery, - urob ma šťastným spoluhodovníkom vo tvojom kráľovstve, -- lebo si milosrdný Pán.

Sláva, i teraz: 7. hlas: Hľa, tebe, duša moja, Vládca zveruje talent. - S bázňou prijmi láskavý dar, - zúroč ho darcovi tým, že ho rozdáš núdznym, - získaš si tým priateľstvo Pána, - aby si mohol stáť po jeho pravici, keď príde v sláve, - a počuť oblažujúci výrok: - “Vojdí, sluha, do radosti svojho Pána!” - tejto radosti hodným urob, Spasiteľ, mňa zblúdeného – pre tvoje veľké zľutovanie.

Menlivé časti z <http://www.grkat.nfo.sk/Texty/triodpostna.rtf>
Čítania: <https://lc.kbs.sk/?den=20200407&obrad=gr>

Kompilácia: o. Andrej @ www.grkat.nfo.sk
Posledná revízia textu: 07.04.2020